

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Jana Čížka a soudců JUDr. Bc. Kryštofa Horna a Mgr. Ing. Lenky Bursíkové ve věci

žalobce: **T. H.**
bytem X
zastoupený advokátkou Mgr. Miluší Pospíšilovou
sídlem Paprsková 1340/10, Praha 4

proti

žalovanému: **Ministerstvo spravedlnosti**
sídlem Vyšehradská 427/16, Praha 2

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 24. 4. 2018, č. j. MSP-837/2017-OSV-OSV/3,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.**
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

Odůvodnění:

Vymezení věci

1. Žalobce se žalobou podle hlavy druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), podanou dne 17. 1. 2019

Shodu s prvopisem potvrzuje: J. R.

k Městskému soudu v Praze (dále jen „městský soud“), domáhá zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí, kterým žalovaný zamítl žalobcovo odvolání a potvrdil rozhodnutí městského soudu ze dne 29. 9. 2017, sp. zn. Si 1424/2017 (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“), kterým byla částečně odmítnuta žalobcova žádost o informace podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění účinném do 23. 4. 2019 (dále jen „zákon o svobodném přístupu k informacím“). Žalobce se domáhá rovněž zrušení prvostupňového rozhodnutí. Vedle toho žalobce navrhuje, aby soud posoudil, zda je právo na informace podle zákona o svobodném přístupu k informacím právo veřejné nebo soukromé povahy a aby případně předložil věc k rozhodnutí zvláštnímu senátu zřízenému podle zákona č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů (dále jen „zákon o rozhodování kompetenčních sporů“).

2. Věc byla usnesením Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 6. 2019, č. j. Nad 40/2019 - 59, přikázána k projednání zdejšímu soudu.

Obsah správního spisu, rekapitulace dosavadních řízení

3. Ze správního spisu soud zjistil, že žalobce podal dne 15. 9. 2017 podle § 13 odst. 1 zákona o svobodném přístupu k informacím k městskému soudu žádost o informace. Žalobce konkrétně požádal o zaslání kopie rozsudku městského soudu ze dne 27. 11. 2015, sp. zn. 57 T 1/2013, vydaného v trestní věci proti celkem 11 obžalovaným, žalobcem explicitně vyjmenovaným (Ing. R. K., M. P., A. Z., I. H., T. P., J. K., J. S., R. N., J. R., A. K., I. S.). Žalobce výslovně požádal o ponechání jmen a příjmení všech obžalovaných v kopii tohoto rozsudku (dále také jen „trestní rozsudek“), kterou požadoval zaslat na svoji mailovou adresu.
4. Dne 27. 9. 2017 městský soud požadovaný rozsudek žalobci zaslal. Současně městský soud uvedl, že musel provést nezbytnou anonymizaci textu, a že žalobci proto doručí rozhodnutí o částečném odmítnutí žádosti dle § 8a a § 15 odst. 1 zákona o svobodném přístupu k informacím.
5. Dne 29. 9. 2017 bylo vydáno prvostupňové rozhodnutí, kterým byla žádost žalobce částečně odmítnuta. Městský soud uvedl, že žalobci zaslal požadovaný rozsudek po částečné anonymizaci provedené v souladu s § 8a zákona o svobodném přístupu k informacím a § 81 až 90 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „občanský zákoník“). Dále uvedl, že uplatnil princip proporcionality – poměřil na jedné straně veřejný zájem na zpřístupnění informací, na straně druhé právo na ochranu osobnosti a osobních údajů. Na základě testu proporcionality dospěl městský soud k závěru, že v textu rozsudku ponechá pouze jména a příjmení osob, která byla dohledatelná ve veřejných rejstřících, kdy *„je zde souvislost mezi tímto zápisem a jejich aktivitami popsány v rozsudku“*, a dále jména a příjmení osob, které jsou příjemci veřejných prostředků dle § 8b odst. 1 zákona o svobodném přístupu k informacím. Naproti tomu městský soud přistoupil k znečitelnění příjmení dvou obžalovaných, kteří dle městského soudu nespádali ani do jedné z uvedených kategorií, a vyjádřil názor, že i pouhé jméno a příjmení jsou osobními údaji, a to zejména ve spojení s dalšími v soudních rozhodnutích uvedenými podrobnostmi. Dále městský soud uvedl, že v inkriminovaném rozsudku znečitelnil další údaje, které jsou způsobitelné napomoci identifikovat subjekty údajů, a které jsou tudíž rovněž osobními údaji, a to data narození, rodná čísla, bydliště třetích osob, telefonní a faxová čísla, e-mailové adresy, registrační značky vozidel, den a způsob úmrtí třetích osob a místo

splatnosti směnky, které je současně bydlištěm jednoho ze subjektu údajů. Městský soud při rozhodování postupoval v souladu s instrukcí žalovaného ze dne 24. 7. 2009, č. j. 13/2008-SOSV-SP, kterou se provádějí některá ustanovení zákona o svobodném přístupu k informacím (dále jen „instrukce žalovaného“ nebo „instrukce“).

6. Proti prvostupňovému rozhodnutí podal žalobce dne 25. 10. 2017 odvolání. V jeho doplnění žalobce namítl, že nikoliv u všech údajů, které byly anonymizovány, provedl městský soud anonymizaci důvodně. Dle žalobce nelze za osobní údaj ve smyslu definice uvedené v § 7 písm. a) zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů, ve znění účinném do 23. 4. 2019 (dále jen „zákon o ochraně osobních údajů“) považovat jméno a příjmení fyzické osoby, stejně jako například registrační značku vozidla či místo splatnosti směnky. Anonymizace příjmení dvou obžalovaných „*v široce medializovaném trestním případě*“ je dle žalobce absurdní.
7. Napadeným rozhodnutím ze dne 24. 4. 2018 bylo odvolání žalobce zamítnuto a prvostupňové rozhodnutí bylo potvrzeno. Žalovaný dospěl v souladu s městským soudem k závěru, že jméno a příjmení je třeba v kontextu s dalšími informacemi uvedenými v poskytnutých textech považovat za osobní údaj. Dle žalovaného právo na informace nezahrnuje automaticky právo na poskytnutí údajů, které identifikují účastníky řízení, svědky či osoby poškozené. V každém konkrétním případě je nutné zkoumat, zda lze v dané věci shledat legitimní zájem na tom, aby se takové údaje staly součástí veřejné diskuse – např. v případech, kdy osoby veřejně činné vystupují v soudním řízení v souvislosti se svou veřejnou funkcí, nebo je-li znalost jejich účasti v daném řízení relevantní skutečností pro tvorbu veřejného názoru o kvalitách osoby, která vykonává veřejnou funkci nebo usiluje o její výkon. K tomu žalovaný odkázal na rozsudek zdejšího soudu ze dne 4. 7. 2011, č. j. 44 A 73/2010 - 112. S poukazem na rozsudek zdejšího soudu ze dne 27. 6. 2012, č. j. 45 A 4/2012 - 76, pak žalovaný uvedl, že důležitou otázkou je to, zda je daný osobní údaj součástí výlučně soukromí subjektu údajů, nebo zda náleží též do veřejné sféry a je na jeho znalosti veřejný zájem. Žalovaný uvedl, že z prvostupňového rozhodnutí vyplývá, že si je městský soud vědom toho, že střet dvou základních lidských práv musí řešit za pomoci poměrování toho, zda je v tom kterém případě zájem na zveřejnění požadované informace, nebo zda převažuje zájem na ochraně osobních údajů a soukromí dotčené osoby. Žalovaný se s postupem městského soudu, který dospěl k závěru, že v případě dvou obžalovaných převážil zájem na ochraně jejich osobních údajů, ztotožnil. K tomu žalovaný dodal, že informace o odsouzení konkrétní osoby za trestný čin je považována za citlivý osobní údaj a že ze spisového materiálu nevyplývá, že by v případě obžalovaných, jejichž jména městský soud anonymizoval, byl dán některý z důvodů, který by opravňoval případné zpracování citlivých údajů. Dále žalovaný uvedl, že dle jeho názoru odpovídá smyslu práva na informace spíše zjišťování a kontrola toho, jak určitý soud rozhoduje v řízeních týkajících se podobných či blízkých trestných činů, nikoli toho, jak soud rozhodl v případě toho kterého obžalovaného. Odkázal též na usnesení Ústavního soudu ze dne 18. 12. 2002, sp. zn. II. ÚS 516/02 (patrně míněno usnesení sp. zn. III. ÚS 156/02), v němž měl Ústavní soud upozornit na to, že právo na informace nelze chápat jako neomezené právo člověka na uspokojení osobní zvědavosti či zvědavosti, neboť je to právo na informaci v politickém slova smyslu, tj. takovou, kterou člověk žijící ve státě potřebuje k tomu, aby v prakticky dosažitelné míře znal, co se děje na veřejnosti a v jeho okolí. Žalovaný se ztotožnil rovněž s postupem městského soudu, který v textu rozsudku znečitelnil místo plnění směnky, neboť to bylo současně bydlištěm subjektu údajů, a tedy osobním údajem. Osobním údajem spjatým s konkrétním subjektem

údajů je dle názoru žalovaného rovněž registrační značka, a proto městský soud dle žalovaného znečitelnil i tento údaj důvodně. Žalovaný dále uvedl, že ze samotné skutečnosti, že jsou soudní rozhodnutí vyhlašována veřejně, nelze *ex post* dovodit právo kohokoli na zaslání písemného vyhotovení takových rozhodnutí. Připomněl přitom nález Ústavního soudu ze dne 30. 3. 2010, sp. zn. Pl. ÚS 2/10, v němž měl Ústavní soud dojít k závěru, že „*legitimním cílem veřejné diskuse je veřejná kontrolovatelnost konání spravedlnosti, souzení za bílého dne, nikoli v temnu neveřejného soudního řízení.*“ V této souvislosti žalovaný připomněl též rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 3. 2011, č. j. 2 As 21/2011 - 166. Dle žalovaného se v tomto rozsudku jmenovaný soud neztotožnil s tvrzením stěžovatele, že údaje zveřejněné v soudním řízení již nadále nemohou požívat ochrany jako osobní údaje a že s nimi může být libovolně nakládáno. K žalobcově námitce, že jména a příjmení všech obžalovaných již byla zveřejněna ve sdělovacích prostředcích, žalovaný uvedl, že tato skutečnost nevede k tomu, že by takové jméno ztratilo charakter osobního údaje, s nímž musí být nakládáno tak, jak ukládá zákon. Konečně žalovaný shrnul, že městský soud nepřistoupil k automatickému znečitelnění osobních údajů, ale velmi pečlivě posuzoval střet dvou základních lidských práv a všechny své úvahy srozumitelně zformuloval.

8. Proti napadenému rozhodnutí podal žalobce dne 9. 7. 2018 žalobu k Obvodnímu soudu pro Prahu 2 (dále jen „obvodní soud“). Usnesením ze dne 13. 8. 2018, č. j. 15 C 136/2018 - 34 (dále také jen „usnesení o zastavení“), bylo řízení o této žalobě zastaveno. Obvodní soud uvedl, že se žalobce domáhá soudního přezkumu rozhodnutí moci výkonné, a tudíž je věcně příslušným k projednání žaloby městský soud ve správním soudnictví. S odkazem na § 104b odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „o. s. ř.“) proto soud řízení zastavil a poučil žalobce o možnosti podat žalobu proti rozhodnutí správního orgánu dle soudního řádu správního. O odvolání proti usnesení o zastavení, v němž žalobce namítal, že právo na informace je právo soukromé povahy, rozhodl městský soud usnesením ze dne 14. 11. 2018, č. j. 68 Co 316/2018 - 46 (dále také jen „potvrzující usnesení“), tak, že usnesení o zastavení potvrdil s odůvodněním, že napadené rozhodnutí je rozhodnutím o subjektivním veřejném právu na informace, tedy rozhodnutím ve smyslu § 65 odst. 1 s. ř. s.

Obsah žaloby, vyjádření žalovaného a repliky žalobce

9. V obsáhlé žalobě žalobce předně argumentuje, že právo na informace není právem veřejným. Dosavadní soudní praxe, která rozhodnutí o odmítnutí žádosti o poskytnutí informace podle zákona o svobodném přístupu k informacím považuje za rozhodnutí vydaná v oblasti veřejné správy, která podle § 4 odst. 1 písm. a) s. ř. s. podléhají přezkumu ve správním soudnictví, je dle žalobce chybná. S argumenty o soukromé (civilní) povaze práva na informace se však obvodní soud ani městský soud nijak nevypořádaly. Proto žalobce navrhl, aby soud posoudil, zda se jedná o právo soukromé, nebo veřejné a aby případně předložil věc k posouzení zvláštnímu senátu zřízenému podle zákona o rozhodování kompetenčních sporů.
10. K samotnému napadenému rozhodnutí pak žalobce uvedl, že žalovaný, který potvrdil názor městského soudu, že všechny anonymizované údaje jsou osobními údaji, jež podléhají ochraně, zdůvodnil svůj závěr převážně obecnými frázemi a citacemi soudních rozhodnutí, které však v naprosté většině na daný případ nedopadají. Dle žalobce nebyla anonymizace některých údajů v rozsudku provedena důvodně, neboť se o osobní údaje ve smyslu § 4 písm. a) zákona o ochraně osobních údajů nejednalo. Jméno ani příjmení dle

žalobce osobním údajem není. K tomu žalobce poukázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 7. 2009, č. j. 1 As 98/2008 - 148, č. 1944/2009 Sb. NSS. Osobním údajem dle žalobce není ani registrační značka vozidla či místo splatnosti směnky (pokud nejde např. o přesně určený byt). Žádný důvod nebyl dle žalobce k anonymizaci příjmení dvou obžalovaných A. K. a I. S. (jejichž jména byla anonymizována ve formě „A. K.“ a „I. S.“) ani dalších fyzických osob, protože bez uvedení dalších identifikačních údajů vůbec nejde o osobní údaje. Údaje o jménech a příjmeních všech obžalovaných v dané trestní věci byly navíc již opakovaně zveřejněny ve sdělovacích prostředcích, a to i s fotografiemi obžalovaných. K tomu žalobce odkázal na internetové stránky příslušných sdělovacích prostředků. Anonymizace příjmení obžalovaných v takto medializovaném trestním případě je proto absurdní. Dle žalobce je lhostejné, zda se jednalo o osoby veřejně činné, či nikoliv.

11. Dále žalobce uvedl, že podle čl. 96 odst. 2 ústavního zákona č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, ve znění pozdějších předpisů je soudní řízení až na zákonem připuštěné výjimky ústní a veřejné; rozsudek se vyhláší veřejně vždy. Za tímto účelem jsou jména a příjmení účastníků řízení nebo obžalovaných bez jakékoliv anonymizace soudem uveřejňována na seznamu jednání, vyvěšeném na dveřích jednací síně, ale také v přehledu jednání elektronicky přístupném komukoliv. Krajský soud v Brně přitom v rozsudku ze dne 20. 2. 2015, č. j. 29 A 48/2013 - 68, č. 2841/2015 Sb. NSS, dospěl k závěru, že zveřejnění pouhého jména a příjmení účastníka řízení, a to dokonce v elektronické databázi soudních rozhodnutí, není nezákonným zásahem a je zcela konformní s právní úpravou ochrany osobních údajů. Žalobce poukázal rovněž na odborné publikace a ztotožnil se s názorem, že k anonymizaci soudních rozhodnutí se má přistupovat pouze tam, kde je k tomu racionální důvod.
12. Dle žalobce zdejší soud v minulosti judikoval, že osobním údajem není jméno a příjmení fyzické osoby, a že není proto k anonymizaci v poskytnuté kopii rozsudku důvod. Dle žalobce není k anonymizaci důvod tím spíše, pokud jde o osoby zúčastněné na soudním řízení trestním, vedeném veřejně bez vyloučení veřejnosti, a navíc informovaly-li o řízení veřejnost hromadné sdělovací prostředky s uvedením jmen, příjmení i fotografií všech obžalovaných. Totéž platí o názvech/adresách věznic a o místě splatnosti směnky, pokud nejde např. o adresu bydliště fyzické osoby. Taktéž není osobním údajem – bez spojení s dalšími údaji o identitě fyzické osoby – ani registrační značka vozidla, ani den či způsob úmrtí třetích osob. Dále žalobce na několika stranách žaloby k podpoře svých tvrzení obsáhle cituje rozsudky Krajského soudu v Praze ze dne 30. 3. 2009, č. j. 44 Ca 115/2008 - 79; ze dne 16. 6. 2009, č. j. 44 Ca 153/2008 - 94; ze dne 22. 9. 2009, č. j. 44 Ca 43/2009 - 101; ze dne 27. 5. 2010, č. j. 44 Ca 48/2009 - 102; ze dne 16. 6. 2010, č. j. 44 Ca 113/2009 - 95; ze dne 16. 6. 2010, č. j. 44 Ca 121/2009 - 88; a ze dne 16. 6. 2010, č. j. 44 Ca 141/2009 - 86.
13. Dále žalobce namítl, že instrukce žalovaného je pouze interním předpisem, který nezavazuje osoby stojící mimo působnost žalovaného a nemůže mít přednost před zákonem, s kterým je tato instrukce v rozporu. K vydání instrukce navíc žalovaný neměl kompetenci a překročil obsah zmocňovacího ustanovení § 21 zákona o ochraně osobních údajů. Toto ustanovení totiž zmocňuje pouze vládu a Ministerstvo vnitra k vydání prováděcích předpisů, a to jen v omezeném rozsahu. Názor, že je instrukce žalovaného interním předpisem, který nezavazuje osoby stojící mimo působnost žalovaného, a že nemůže mít přednost před zákonem, dle žalobce již dříve v několika v rozsudcích judikoval zdejší soud. Dle žalobce je zcela neústavní, pokud jsou instrukcí žalovaného, u

níž převažuje interní povaha, vztahy mezi státem a soukromými osobami upraveny mimo rámec zákona, a dokonce s vědomým nerespektováním judikatury správních soudů. Instrukce žalovaného, k jejímuž vydání neměl žalovaný žádné zákonné zmocnění, proto neměla být dle žalobce městským soudem ani žalovaným v dané věci vůbec aplikována.

14. Žalovaný ve vyjádření k žalobě předně vyjádřil pochybnost o její včasnosti. Dále uvedl, že pro případ, že soud dospěje k závěru, že žaloba byla podána včas, odkazuje na odůvodnění napadeného rozhodnutí, v němž se vypořádal se všemi odvolacími námitkami. Žalobní argumentace dle žalovaného žádné nové myšlenky nepřináší. Dále žalovaný uvedl, že si je vědom toho, že některé správní soudy ve svých rozhodnutích dospěly k závěrům, z nich žalobce dovozuje, že jméno a příjmení osobními údaji jsou. Podle žalovaného však není tato problematika tak jednoznačná, jak se žalobce snaží v různých správních a případně též soudních řízeních opakovaně naznačovat. Dále uvedl, že sám Nejvyšší správní soud při poskytování informací dle zákona o svobodném přístupu k informacím odkazuje na již anonymizovaná rozhodnutí zveřejněná na internetových stránkách tohoto soudu. Nejvyšší správní soud sice v rozsudku ze dne 29. 7. 2009, č. j. 1 As 98/2008 - 148, č. 1944/2009 Sb. NSS, dospěl k závěru, že jméno a příjmení fyzické osoby v kombinaci s číslem občanského průkazu nejsou osobními údaji ve smyslu § 4 písm. a) zákona o ochraně osobních údajů, avšak tyto závěry nelze dle žalovaného s ohledem na skutkové okolnosti případu aplikovat v jiných věcech bez dalšího. Žalobcem citovaná „ustálená judikatura“ se v drtivé většině sestává z rozhodnutí Krajského soudu v Praze, a to výlučně jednoho senátu. Označit rozhodovací praxi jednoho soudního senátu jednoho krajského soudu za ustálenou judikaturu je dle žalovaného „poměrně nadnesené“. Nad rámec argumentace, kterou žalovaný rozvinul již v napadeném rozhodnutí, žalovaný dále ve vyjádření k žalobě uvedl, že jeho instrukce je interním normativním aktem vydaným s cílem zajistit jednotný postup při vyřizování žádostí o informace v resortu justice. Instrukce neupravuje práva a povinnosti odlišně od právních předpisů.
15. Žalobce v replice uvedl, že vyjádření žalovaného nepřináší pro věc žádné nové argumenty, neboť jen reprodukuje důvody obsažené v napadeném rozhodnutí, a to bez zřetele k argumentaci uplatněné v žalobě. Ani žalobce však v replice žádné nové pro věc rozhodující tvrzení nesl.

Podmínky řízení a rozsah soudního přezkumu

16. Žalovaný vyjádřil pochybnost o včasnosti podané žaloby. Napadené rozhodnutí bylo žalobci doručeno dne 10. 5. 2018. Žalobce se posléze žalobou podanou proti žalovanému k obvodnímu soudu dne 9. 7. 2018 domáhal zrušení prvostupňového rozhodnutí a napadeného rozhodnutí. Obvodní soud usnesením ze dne 13. 8. 2018, č. j. 15 C 136/2018 - 34, řízení zastavil a poučil žalobce o možnosti podat žalobu ve správním soudnictví podle § 104b o. s. ř., neuvedl však v jaké lhůtě. Proti usnesení o zastavení podal žalobce odvolání, ke kterému městský soud dne 14. 11. 2018 usnesením č. j. 68 Co 316/2018 - 46 potvrdil usnesení o zastavení řízení. V odůvodnění potvrzujícího usnesení přitom městský soud žalobce poučil o možnosti podat do měsíce od právní moci usnesení o zastavení žalobu ve správním soudnictví. Žalovanému bylo potvrzující usnesení doručeno do datové schránky dne 3. 12. 2018. Žalobci městský soud potvrzující usnesení doručoval poštou do vlastních rukou (srov. § 49 o. s. ř.) na adresu jeho trvalého bydliště. Dne 5. 12. 2018 poštovní doručovatelka žalobce coby adresáta zásilky, která obsahovala potvrzující usnesení, na jeho doručovací adrese nezastihla. Písemnost tedy byla uložena u provozovatele poštovních služeb a žalobci byla dne 5. 12. 2018 na doručovací adrese zanechána výzva, aby si

písemnost vyzvedl. Ve lhůtě 10 dnů ode dne, kdy byla písemnost připravena k vyzvednutí, si žalobce písemnost u provozovatele poštovních služeb nevyzvedl. Konec lhůty připadl na sobotu 15. 12. 2018, a proto byl posledním dnem lhůty k vyzvednutí písemnosti následující pracovní den, tj. pondělí 17. 12. 2018 (srov. § 57 odst. 2 o. s. ř. a náleze Ústavního soudu ze dne 1. 10. 2014, sp. zn. IV. ÚS 2026/14). Posledním dnem této lhůty byla písemnost považována za doručenou a téhož dne tedy usnesení o zastavení nabylo právní moci. Za chybnou je tudíž nutné považovat doložku právní moci vyznačenou na usnesení o zastavení, jakož i na potvrzujícím usnesení (usnesení o zastavení mělo dle těchto ručně vyznačených doložek nabýt právní moci již dne 3. 12. 2018), jejichž originály s příslušnými doručenkami si spolu se soudním spisem sp. zn. 15 C 136/2018 zdejší soud vyžádal od obvodního soudu. Správní žaloba byla městskému soudu doručena dne 17. 1. 2019, a je proto nutné na ni v souladu s § 72 odst. 3 s. ř. s. nahlížet jako na žalobou včasnou.

17. Žalobce v úvodu nyní projednávané žaloby vysvětlil, že žalobu podal nejprve k civilnímu soudu, neboť věc považuje za věc vyplývající z poměrů soukromého práva ve smyslu § 7 o. s. ř. Odkazuje přitom na rozhodnutí Evropského soudu pro lidská práva, dle nichž právo na přístup k informacím je „občanským právem“ ve smyslu čl. 6 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „Úmluva“). Fakticky tak zpochybnil pravomoc soudu ve správním soudnictví. K tomu soud uvádí, že judikatura Evropského soudu pro lidská práva k aplikovatelnosti čl. 6 Úmluvy, zakotvujícímu právo na přístup k soudu a spravedlivý proces, nedeterminuje vnitrostátní povahu práva. Naopak, výklad uvedeného pojmu Úmluvy („občanská práva nebo závazky“, *civil rights and obligations, droits et obligations de caractère civil*) je do značné míry na vnitrostátním právu autonomní. Pod tento článek tak spadají řízení o právech, které tuzemská doktrína chápe jako práva veřejná subjektivní, projednávaná ve správním soudnictví – například ve věcech zdravotnictví, veřejného pojištění, přístupu ke vzdělání, advokacie, stavebního povolení atp. (srov. např. *König proti Německu*, 28. 6. 1978, č. 6232/73; *Běleš a další proti České republice*, 12. 11. 2002, č. 47273/99; *Feldbrugge proti Nizozemsku*, 29. 5. 1986, č. 8562/79; *Salesi proti Itálii*, 26. 2. 1983, č. 13023/87; *Emine Araç proti Turecku*, 23. 9. 2008, č. 9907/02; *H. proti Belgii*, 30. 11. 1987, č. 8950/80; *Allan Jacobsson proti Švédsku* (č. 1), 25. 10. 1989, č. 1084/84). Ostatně, ve správním soudnictví se projednávají i přestupky, spadající pod pojem „trestní obvinění“, uvedený v dalších odstavcích předmětného článku Úmluvy; *ad absurdum* by podle žalobcova výkladu měl o přestupcích rozhodovat trestní soud. Článek 6 Úmluvy však toliko vyžaduje, aby o věcech, které do jeho působnosti spadají, bylo vedeno řízení splňující Úmluvou nastavený standard. Ve správním soudnictví tento standard dodržován je, a to i ve věcech, které do režimu čl. 6 Úmluvy nespadají. Právo na informace je veřejným subjektivním právem a žaloby proti rozhodnutí v těchto věcech se projednávají ve správním soudnictví naprosto běžně (srov. kromě veškerých v tomto rozsudku uvedených rozhodnutí Nejvyššího správního soudu dále např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 7. 2003, č. j. A 1/2003 – 10, č. 148/2004 Sb. NSS). Zdejší soud má pravomoc věc projednat a je soudem příslušným. Není proto zavedán důvod k postupu podle zákona o rozhodování kompetenčních sporů, jak žalobce v žalobě navrhl, neboť žádný kompetenční spor (kladný ani záporný) mezi soudy nenastal.
18. Soud také ověřil, že žaloba byla podána osobou k tomu oprávněnou, po vyčerpání řádných opravných prostředků a splňuje všechny formální náležitosti na ni kladené. Jde tedy o žalobu věcně projednatelnou. Soud žalobu posoudil v rozsahu uplatněných žalobních bodů vycházející ze skutkového a právního stavu ke dni vydání napadeného rozhodnutí

(§ 75 odst. 1 a 2 s. ř. s.). Při aplikaci § 16 zákona o svobodném přístupu k informacím soud vycházel z právního stavu účinného ke dni vydání tohoto rozsudku (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 12. 2018, č. j. 4 As 330/2018 - 57).

19. Soud ve věci rozhodl bez nařízení jednání, neboť s tím oba účastníci řízení vyslovili ve svých podáních souhlas.

Posouzení věci soudem

20. Předmětem přezkumu je v daném případě zákonnost neposkytnutí části žalobcem požadovaných informací. Podstatou sporu je otázka, zda jsou údaje, jejichž poskytnutí bylo odmítnuto, osobními údaji, a zda na ně tedy dopadá výluka dle § 8a zákona o svobodném přístupu k informacím a v jakém rozsahu. Soud předně uvádí, že téměř totožnou věcí jiného žalobce (zastoupeného toutéž zástupkyní jako žalobce v nyní projednávané věci) se již v minulosti zabýval v rozsudku ze dne 26. 2. 2020, č. j. 46 A 91/2017 - 66. V obou případech žalobci požadovali od městského soudu poskytnutí kopie rozsudku vyhlášeného dne 27. 11. 2015 v trestní věci pod sp. zn. 57 T 1/2013 a v obou případech žalobou namítali, že anonymizace kopie trestního rozsudku, kterou městský soud žalobcům poskytl, byla provedena v nepřiměřeném rozsahu, a tudíž že byli zkráceni na svém právu na informace. Soud neshledal důvod se od závěrů přijatých v rozsudku č. j. 46 A 91/2017 - 66 odchýlit.
21. Mezi účastníky není sporu o tom, že městský soud je povinným subjektem ve smyslu § 2 odst. 1 zákona o svobodném přístupu k informacím, který disponuje požadovanou informací, která se týká jeho působnosti.
22. Podle § 8a zákona o svobodném přístupu k informacím poskytne povinný subjekt informace týkající se osobnosti, projevů osobní povahy, soukromí fyzické osoby a osobní údaje jen v souladu s právními předpisy, upravujícími jejich ochranu.
23. Podle § 12 zákona o svobodném přístupu k informacím všechna omezení práva na informace provede povinný subjekt tak, že poskytne požadované informace včetně doprovodných informací po vyloučení těch informací, u nichž to stanoví zákon. Právo odepřít informaci trvá pouze po dobu, po kterou trvá důvod odepření. V odůvodněných případech povinný subjekt ověří, zda důvod odepření trvá.
24. Podle § 4 písm. a) zákona o ochraně osobních údajů je osobním údajem jakákoliv informace týkající se určeného nebo určitelného subjektu údajů. Subjekt údajů se považuje za určený nebo určitelný, jestliže lze subjekt údajů přímo či nepřímo identifikovat zejména na základě čísla, kódu nebo jednoho či více prvků, specifických pro jeho fyzickou, fyziologickou, psychickou, ekonomickou, kulturní nebo sociální identitu.
25. Podle § 4 písm. b) zákona o ochraně osobních údajů je citlivým údajem osobní údaj vypovídající o odsouzení za trestný čin.
26. Podle § 4 písm. e) zákona o ochraně osobních údajů se zpracováním údajů rozumí i jejich zpřístupňování.
27. Podle § 10 zákona o ochraně osobních údajů při zpracování osobních údajů správce a zpracovatel dbá, aby subjekt údajů neutrpěl újmu na svých právech, zejména na právu na zachování lidské důstojnosti, a také dbá na ochranu před neoprávněným zasahováním do soukromého a osobního života subjektu údajů.

28. Výše uvedená zákonná úprava má ústavní zakotvení v Listině základních práv a svobod (dále jen „Listina“). Na jedné straně je v Listině zakotveno právo na informace (čl. 17 odst. 5 Listiny), na straně druhé právo na nedotknutelnost osoby a jejího soukromí (čl. 7 odst. 1 Listiny) a na ochranu před neoprávněným zveřejňováním údajů o své osobě (čl. 10 odst. 3 Listiny). Žádné z těchto základních práv není neomezitelné. Obdobně jsou tato práva vymezena i v Úmluvě.
29. Právo na informace je nutné omezit mimo jiné tam, kde by poskytnutí požadované informace zasáhlo do práva na soukromí ve smyslu čl. 10 Listiny a čl. 8 Úmluvy, respektive ochrany osobních údajů ve smyslu čl. 8 odst. 1 Listiny základních práv Evropské unie. Ze smyslu čl. 10 Listiny a čl. 8 Úmluvy plyne, že chráněným údajem je údaj, který se vztahuje ke konkrétní identifikované osobě. Tomu odpovídá právní úprava v zákoně o ochraně osobních údajů, který transponoval směrnici Evropského parlamentu a Rady 95/46/ES, o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů (dále jen „směrnice 95/46/ES“), účinnou do 24. 5. 2018 (čl. 94 nařízení Evropského parlamentu a Rady 2016/679 ze dne 27. 4. 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES). Zásadně je proto zakázáno poskytnutí takových údajů, které vedou samostatně či ve svém souhrnu k identifikaci této osoby, ať již okamžité nebo na základě legálních a relativně nenáročných kroků adresáta informace [srov. bod 26 odůvodnění a čl. 2 písm. a) směrnice 95/46/ES].
30. Údaj je osobním údajem, má-li vypovídací hodnotu o osobě, respektive osobnosti subjektu údajů, je-li osoba na základě souhrnu poskytovaných údajů určitelná [§ 4 písm. a) zákona o ochraně osobních údajů]. Z judikatury Nejvyššího správního soudu vyplývá, že o osobní údaj jde tehdy, pokud je na základě něho možné konkrétní osobu určit nebo kontaktovat (viz rozsudky ze dne 12. 2. 2009, č. j. 9 As 34/2008 - 68, č. 1844/2009 Sb. NSS; ze dne 29. 7. 2009, č. j. 1 As 98/2008 - 148; či ze dne 25. 2. 2015, č. j. 1 As 113/2012 - 133, č. 3222/2015 Sb. NSS). Samotné jméno a příjmení nelze obecně považovat za osobní údaj, protože zpravidla neslouží jako dostatečný identifikátor konkrétní osoby (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 7. 2009, č. j. 1 As 98/2008 - 148; ze dne 13. 8. 2014, č. j. 1 As 78/2014 - 41, č. 3127/2014 Sb. NSS; či rozsudky zdejšího soudu ze dne 22. 9. 2011, č. j. 44 A 3/2011 - 60; a ze dne 14. 3. 2019, č. j. 48 A 74/2016 - 30). Otázka, zda fyzická osoba, jíž se informace týká, je nebo není identifikovatelná, závisí vždy na okolnostech daného případu (viz např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 6. 2013, č. j. 5 As 1/2011 - 156; nebo ze dne 20. 12. 2018, č. j. 6 As 168/2018 - 25). Soud souhlasí se žalovaným, že nelze paušalizovat závěry rozsudku ze dne 29. 7. 2009, č. j. 1 As 98/2008 - 148, a bez dalšího je použít na jakékoli jiné situace (viz též rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 12. 2018, č. j. 6 As 168/2018 - 25). Je třeba vždy v konkrétním případě posoudit, zda na základě určitého údaje, respektive souhrnu údajů a jejich kontextu lze konkrétní osobu identifikovat. V rozsudku ze dne 20. 12. 2018, č. j. 6 As 168/2018 - 25, Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že *„jméno a příjmení poškozeného a svědků v kopii trestního rozsudku jsou s ohledem na jejich spojení s dalšími údaji uváděnými v odůvodnění rozsudku, které blíže charakterizují identitu těchto osob, osobními údaji ve smyslu § 4 písm. a) zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů. Anonymizace osobních údajů poškozeného a svědků ve zveřejněném textu trestního rozsudku má proto oporu v ustanovení § 8a zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím. Poskytnutí kopie trestního rozsudku podle tohoto zákona včetně jmen a příjmení fyzických osob vystupujících v postavení poškozeného či svědka v trestním řízení lze připustit pouze tehdy, pokud zveřejnění těchto údajů sleduje*

legitimní veřejný zájem, který převáží nad ochranou osobních údajů.“ Údaje vypovídající o odsouzení osoby pro trestný čin mají dokonce charakter citlivých údajů, jejichž ochrana je oproti osobním údajům zesílena. Takovým údajem je nejen samotná informace, že určitá osoba byla odsouzena pro trestný čin, nýbrž též informace o skutkových okolnostech a právním posouzení skutku, stejně jako informace o trestu (viz rozsudek zdejšího soudu ze dne 14. 3. 2019, č. j. 48 A 74/2016 - 30).

31. Pokud žalobce namítá, že samotné jméno a příjmení fyzické osoby není osobním údajem, který by mohl vést k identifikaci konkrétní osoby, nemůže být tato námitka v projednávané věci důvodná, neboť argumentace žalobce se míjí s důvody napadeného rozhodnutí. Žalovaný nezaložil svůj závěr na tom, že příjmení fyzické osoby představuje osobní údaj samo o sobě, ale ve spojení s dalšími informacemi uvedenými v trestním rozsudku, který byl žalobci v anonymizované podobě poskytnut. Tento závěr je v souladu se závěry judikatury, z níž vyplývá, že je třeba, a to i v případě jména a příjmení, zvažovat, zda by osoba byla určitelná na základě souhrnu poskytovaných údajů. Soud je názoru, že vzhledem k rozsáhlosti požadovaného rozsudku, detailnímu popisu skutků a komplexnosti celého „příběhu“, do něhož bylo zapojeno jedenáct obžalovaných a řada dalších fyzických a právnických osob, lze závěry shora citovaného rozsudku Nejvyššího správního soudu č. j. 6 As 168/2018 - 25 aplikovat i v nyní projednávané věci. V uvedeném rozsudku přitom Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že *„anonymizace jména a příjmení fyzických osob, vystupujících v trestním řízení jako účastníci a svědci, by měla být při zveřejňování soudních rozhodnutí spíše pravidlem, u kterého však existují i určité výjimky (např. jak to bylo v daném případě u osob, které v trestním řízení figurovali jako policisté).*“ Ostatně již v rozsudku ze dne 4. 7. 2011, č. j. 44 A 73/2010 - 112, na který žalobce poukazuje, zdejší soud vysvětlil, že je třeba vždy přihlédnout ke konkrétnosti skutkového popisu v požadovaném rozsudku, neboť právě informace o skutkových okolnostech případu mohou spolu se jménem a příjmením poškozeného či svědka umožnit jeho relativně snadnou identifikaci.
32. Ačkoli odůvodnění napadeného rozhodnutí je dosti obecné, a z tohoto důvodu na samé hranici přezkoumatelnosti, nelze přehlédnout, že i argumentace žalobce v odvolání, na níž žalovaný reagoval, byla vedena ve velmi obecné rovině. Základní úvaha žalovaného, kterou byl veden, je přitom v napadeném rozhodnutí obsažena. Žalovaný též správně poukázal na to, že podle § 4 písm. b) zákona o ochraně osobních údajů je údaj o trestním odsouzení citlivým údajem, k čemuž je třeba přihlédnout při posuzování žádosti o informace. Při poskytování údajů obsažených v trestním rozsudku, respektive úvaze o možné identifikovatelnosti osoby, je proto třeba postupovat se zvýšenou mírou obezřetnosti. Jak přitom konstatoval zdejší soud v rozsudku ze dne 4. 7. 2011, č. j. 44 A 73/2010 - 112, pojem určitelnosti subjektu údajů je pojmem relativním a poskytovatel informace si o něm může učinit pouze závěr pravděpodobnostního charakteru. Z judikatury též vyplývá, že ve vztahu k svědkům a poškozeným je namísto postupovat s výrazně vyšší opatrností, než v případě žalobce v civilním řízení (viz rozsudky zdejšího soudu ze dne 26. 7. 2011, č. j. 44 A 75/2010 - 65 a č. j. 44 A 84/2010 - 124), respektive není na místě ve vztahu k nim být méně obezřetný, než v případě obžalovaných v trestním rozsudku (viz shora citovaný rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 6 As 168/2018 - 25).
33. V již připomínaném rozsudku č. j. 46 A 91/2017 - 66, ve kterém se zdejší soud zabýval rovněž otázkou rozsahu anonymizace trestního rozsudku č. j. 57 T 1/2013 - 4790 poskytovaného žadateli o informace, se soud ztotožnil s názorem žalovaného, že by zpřístupnění údaje o příjmení fyzických osob v rozsudku skloňovaných mohlo umožnit

jejich identifikaci, a to „s ohledem na značně obsáhlý popis skutku ve výroku, vzájemné propojení fyzických osob (dle výroku rozsudku šlo ostatně o organizovanou zločineckou skupinu), vazby fyzických osob na identifikované obchodní společnosti, zejména Tukový průmysl, spol. s r.o., M-Port s.r.o. či Venturon Investment s.r.o., o nichž lze z veřejného rejstříku (jehož součástí je i sbírka listin) zjistit značné množství dalších údajů, jakož i vztah uvedených fyzických osob k zahraničním obchodním společnostem, jejichž názvy a sídla byly ve výroku ponechány (např. SHIRA ANSTAL, GENERAL PARCEL, GLOBAL LICENSE a SERVICES ESTABLISHMENT, SERIOUS CONSULTING ESTABLISHMENT, EURO INT'L COMMERCE a INVESTMENT Ltd., Grysson LLC, FEATHERSTONES Ltd., AL BATAT GENERAL TRADING F.Z.E.), zejména v pozici zástupců či statutárních orgánů (Claudie H., Claudie H. B., J. Kevin V., Roman S., Radek Z., Ing. Pavel M., Mohamed S., Ing. S., Ing. Mohamed S. CSc.).“ Dále zdejší soud v citovaném rozsudku uvedl, že „[z]drojem informací o zahraničních společnostech mohou být např. i zahraniční obchodní registry, byť by bylo poskytování údajů zpoplatněno. Uvedené právnické osoby byly navíc propojeny (např. SHIRA ANSTAL byla jediným společníkem Tukového průmyslu spol. s r.o., GENERAL PARCEL byla jediným společníkem Tukového průmyslu Ostrava spol. s r.o., SERIOUS CONSULTING ESTABLISHMENT byla jediným společníkem M-Port s.r.o.), a lze proto předpokládat, že listiny s dalšími údaji o těchto právnických osobách a jejich zástupcích mohou být založeny ve sbírce listin. I k dalším osobám zmíněným ve výroku rozsudku jsou ve výroku uvedeny kromě role v příběhu další skutečnosti, např. jejich a kontakt s ostatními osobami včetně obžalovaných, jejich pracovní pozice apod. (Jozef V. – zaměstnanec společnosti Těšínská tiskárna, a. s., a spolupracovník Helsinki group s.r.o., který byl v kontaktu s obž. K. a Radkem Z.; Zdeněk H. – podnikatel, jehož sídlo a IČO bylo uvedeno ve výroku, který jednal s J. Kevinem V. jako zástupcem EURO INT'L COMMERCE a INVESTMENT Ltd.; svědek Daniel H. - majitel bezpečnostní agentury Scarabeus, byl v kontaktu s Danielem M. - členem ochranky obž. K., kontaktoval svědka Martina H.; K. M. - řidič obž. K. v uvedeném období, Radomír Ž. – známý obž. K., jeho zaměstnancem byl Richard K., který byl v kontaktu se Stanislavem B., který předával padělky cenných papírů; svědek Ing. Jakub M. – byl v kontaktu s obž. Ing. Jaroslavem S., který mu v souvislosti s převodem pohledávky SAFFRON TRADING a CONSULTANTS Ltd. za M Port s.r.o. na HASTINGS MANAGEMENT CORPORATION, která ji měla postoupit dále společnosti EURO INT'L COMMERCE a INVESTMENT Ltd., zaslal počátkem února 2004, kdy byl tento svědek v Lucemburku spolu s Jakubem K., smlouvy o postoupení pohledávek na e-mailovou adresu Michaela W.; Jakub K. je pak uveden jako výstavce na padělané směnec, na níž je jako aval společnost Středočeské sběrné suroviny a.s., a lze tedy předpokládat jejich určitou propojenost).“ Zdejší soud dále v citovaném rozsudku upozornil, že k výše uvedenému přistupuje skutečnost, že jde o kauzu, o které informovala média, což možnost identifikace fyzických osob dále zvyšuje; ve vztahu k obžalovaným je potom v podstatě celý výrok rozsudku citlivým údajem o jejich odsouzení za trestný čin. Posléze soud uzavřel, že „[p]říběh ve výroku trestního rozsudku může jistě vypovídat o sociální identitě fyzických osob v něm uvedených. S ohledem na komplexnost vztahů a množství údajů uvedených ve výroku lze tedy souhlasit s žalovaným, že údaje o příjmení fyzických osob by ve spojení s dalšími údaji v popisu skutku ve výroku trestního rozsudku mohly vést k identifikaci konkrétních osob.“

34. S výše citovanou analýzou postavení a vzájemných vztahů jednotlivých fyzických osob, jež v dané trestní kauze vystupovaly, se soud ztotožňuje, stejně jako se ztotožňuje s tím, že s ohledem na komplexnost vztahů a množství údajů uvedených v rozsáhlém trestním rozsudku mohou údaje o příjmení fyzických osob ve spojení s dalšími údaji vést

k identifikaci konkrétních osob. Nicméně, jak zdejší soud v rámci rekapitulace správního spisu již uvedl, městský soud poskytl žalobci k jeho žádosti o kopii trestního rozsudku podstatně více informací než v odkazovaném případě. Právě příjmení řady fyzických osob městský soud v kopii rozsudku ponechal. Konkrétně městský soud svůj postup odůvodnil tak, že v textu rozsudku ponechal jména a příjmení osob, která byla dohledatelná ve veřejných rejstřících, kdy *„je zde souvislost mezi tímto zápisem a jejich aktivitami popsány v rozsudku“*, a dále jména a příjmení osob, které jsou příjemci veřejných prostředků dle § 8b odst. 1 zákona o svobodném přístupu k informacím. S ohledem na to proto žalobce mohl z poskytnuté kopie rozsudku vyčíst příjmení devíti z celkově jedenácti obžalovaných (např. že obžalovaným byl Ing. R. K., nikoliv pouze „Ing. R. K.“), stejně jako se z kopie rozsudku mohl dozvědět např. to, že zástupkyní několika obchodních společností byla paní C. H. (nikoliv pouze „C. H.“), že společnost EURO INT’L COMMERCE a INVESTMENT Ltd. zastupoval pan J. K. V. (nikoliv pouze „J. K. V.“) nebo že výkonným ředitelem společnosti AL BATALL GENERAL TRADING F.Z.E. byl pan M. S. (nikoliv pouze „M. S.“). V tomto rozsahu tedy městský soud žalobci poskytl osobní (a v případě obžalovaných dokonce citlivé) údaje konkrétních fyzických osob. Potud však žalobce vůbec nemohl být na svém veřejném subjektivním právu na informace dotčen, a případná úvaha soudu, proč městský soud jakožto povinný subjekt poskytl žalobci o trestní kauze více informací než jinému žadateli, proč bral nyní v potaz, zda jsou jména a příjmení osob dohledatelná ve veřejných rejstřících či zda jsou osoby příjemcem veřejných prostředků, a konečně zda nyní městský soud poskytl žalobci více informací, než měl, či nikoliv (tj. zda poskytl osobní, respektive citlivé informace v souladu s právními předpisy), by proto byla nadbytečná. Soud se tedy dále zabývá pouze otázkou, zda v případech, kdy městský soud anonymizaci textu **provedl** (tj. kdy přistoupil k anonymizaci údajů o příjmení, místě plnění směnky, úmrtí třetích osob a registračních značkách), byl žalobce – jak tvrdí – zkrácen na svém veřejném subjektivním právu na informace, aniž by jakkoliv hodnotil, že řada osobních (v případě několika v rozsudku uvedených fyzických osob), či dokonce citlivých údajů (v případě devíti obžalovaných) byla žalobci poskytnuta.

35. Jak již bylo uvedeno, příjmení jednotlivých fyzických osob v kontextu trestního rozsudku představují osobní údaj, stejně jako jsou v projednávané věci osobním údajem rovněž údaje o místě splatnosti směnky (srov. str. 14 a 40 trestního rozsudku), neboť by mohly přispět k identifikaci fyzické osoby, jak uvedl v odůvodnění prvostupňového rozhodnutí městský soud. Tyto údaje se dle správních orgánů totiž shodují s bydlištěm (resp. trvalým pobytem) osoby uvedeným na směnce, což je osobní údaj, u něhož žalobce důvod pro anonymizaci nezpochybňuje. Soud souhlasí se žalovaným rovněž v tom, že za osobní údaj lze považovat údaj o místě úmrtí fyzické osoby, neboť se jedná o údaj mající – v kontextu mnoha jiných informací v trestním rozsudku uvedených – potenciál napomoci k identifikaci konkrétní osoby. Žalobce v žalobě rovněž uvedl, že nebyl důvod anonymizovat údaj o názvu a adrese věznice. Tato námitka je však patrně důsledkem nedostatečné individualizace žaloby, neboť údaje o věznici, v níž v době vydání trestního rozsudku pobývali obžalovaní N. a R. (srov. str. 2 trestního rozsudku), byly v textu rozsudku ponechány.
36. S ohledem na výše uvedené lze uzavřít, že údaje o příjmení fyzických osob, místu vystavení směnky a místu úmrtí fyzické osoby jsou v projednávaném případě osobními údaji ve smyslu § 4 písm. a) zákona o ochraně osobních údajů, neboť mohou vést k identifikaci osob v rozsudku uvedených a jejich kontaktování (místo vystavení směnky shodné s bydlištěm), zčásti pak dokonce citlivými údaji dle § 4 písm. b) zákona o ochraně osobních údajů, zejména pokud jde o příjmení obžalovaných, neboť by ve spojení s dalšími údaji v

rozsudku mohly umožnit identifikaci obžalovaných, o jejichž trestním odsouzení výrok vypovídá.

37. Citlivé údaje lze bez souhlasu subjektu údajů zpřístupnit pouze za podmínek § 9 písm. b) až i) zákona o ochraně osobních údajů. V posuzované věci žalobce netvrdí žádné skutečnosti, z nichž by bylo možné učinit závěr, že městský soud jakožto povinný subjekt mohl citlivé údaje dvou obžalovaných poskytnout bez jejich souhlasu. Aplikace výluky dle § 8a zákona o svobodném přístupu k informacím je tedy na místě. Takovou informaci lze zpřístupnit pouze v případě, převáží-li v testu proporcionality veřejný zájem na jejím zpřístupnění. Pokud jde o poskytnutí zbývajících osobních údajů, které nejsou údaji citlivými, přichází do úvahy jejich zpřístupnění bez souhlasu subjektu údajů pouze na základě § 5 odst. 2 písm. e) zákona o ochraně osobních údajů (k výkladu tohoto ustanovení viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 8. 2014, č. j. 1 As 78/2014 - 41, body 27 a 28). Tato právní norma v sobě zahrnuje příkaz k provedení testu proporcionality, neboť je třeba určit, zda právem chráněný zájem žalobce na poskytnutí požadované informace převažuje nad právem na soukromí subjektů údajů. Žalobce netvrdí žádné konkrétní skutečnosti, které by svědčily o existenci veřejného zájmu na poskytnutí těchto údajů a relevantně by zpochybnilly závěr žalovaného, podle něhož nebylo k naplnění cíle práva na informace – veřejné kontroly nad rozhodováním soudu – nezbytné osobní údaje fyzických osob poskytnout. Takovou skutečností není ani zcela obecné tvrzení žalobce, že anonymizace zpochybňuje autentičnost soudních rozhodnutí a ztěžuje jejich praktickou použitelnost i vyhledávání.
38. Jak konstatoval Ústavní soud v nálezu ze dne 17. 10. 2017, sp. zn. IV. ÚS 1378/16, „[p]rávo na informace ve veřejném zájmu není absolutní; pokud jeho výkon zasahuje do práva na ochranu soukromého života, chráněného článkem 10 Listiny a článkem 8 Úmluvy, je nutno v každém jednotlivém případě všechna tato práva poměřovat, a zajistit mezi nimi spravedlivou rovnováhu, neboť jde o práva rovnocenná.“
39. Při řešení konfliktu ústavně zaručených práv je třeba aplikovat tzv. test proporcionality, jehož výsledkem je závěr o nutnosti upřednostnit jedno z konkurujících si subjektivních práv při současném minimálním omezení práva druhého. Test proporcionality spočívá na třech kritériích. Prvním je kritérium vhodnosti, tj. odpověď na otázku, zdali institut omezující určité základní právo umožňuje dosáhnout sledovaný cíl (ochranu jiného základního práva). Druhým kritériem poměrování základních práv a svobod je kritérium potřeby, které spočívá v porovnávání legislativního prostředku omezujícího základní právo, resp. svobodu s jinými opatřeními umožňujícími dosáhnout stejného cíle, avšak nedotýkajícími se základních práv a svobod. Třetím kritériem je pak porovnání závažnosti obou v kolizi stojících základních práv (viz např. nálezy Ústavního soudu ze dne 12. 10. 1994, sp. zn. Pl. ÚS 4/94; či rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 2. 2015, č. j. 1 As 113/2012 - 133).
40. Zásah do práva na informace spočívající v částečném odmítnutí žádosti je způsobilý dosáhnout sledovaného cíle – ochrany (citlivých) osobních údajů. Kritérium vhodnosti je tedy naplněno. Kritérium potřeby je rovněž naplněno, neboť k dosažení ochrany osobních údajů není možný jiný (šetrnější) postup než anonymizace (vytlačení) osobních údajů. Soud k tomu poznamenává, že ani nedůsledně provedená anonymizace (ponechání některých údajů, které umožňují relativně snadnou identifikaci osob) či skutečnost, že žalobci byly některé anonymizované údaje známy (a v důsledku toho tak byly žalobci poskytnuty citlivé údaje), nemohou být důvodem, aby bylo povinnému subjektu uloženo

poskytnout (citlivé) údaje, které mohou identifikaci osob ve spojení s dalšími poskytnutými údaji umožnit či usnadnit. Informace poskytnutá na žádost není určena výlučně žalobci. Právo na informace je právem politickým a při jeho využití je třeba předpokládat vztah k následné veřejné diskusi. Tomu odpovídá i povinnost na žádost poskytnuté informace zveřejnit za podmínek § 5 odst. 3 zákona o svobodném přístupu k informacím způsobem umožňujícím dálkový přístup. Pokud by sám žalobce podrobil veřejné diskusi anonymizovaný text výroku rozhodnutí a připojil k němu jemu známé osobní údaje dotčených osob, činil by tak na svou odpovědnost.

41. Pokud jde o třetí kritérium, je třeba mít na paměti, že právo na informace je právem politickým, které slouží k realizaci svobody projevu. Právo na ochranu osobních údajů pak nedílně souvisí s právem na soukromý život.
42. Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku ze dne 11. 3. 2015, č. j. 1 As 229/2014-48, konstatoval: *„Právo na poskytování informací je odrazem principu veřejné kontroly fungování státu. (...) Je vždy nutné zkoumat, zda existuje legitimní zájem na tom, aby se postup vůči konkrétní osobě stal součástí veřejné diskuse. Tento legitimní zájem je zpravidla dán, týká-li se činnost státních orgánů osob veřejně činných, a to z důvodu právě jejich veřejné činnosti. Takovýto zájem byl například shledán na zveřejňování informace, kteří z nyní aktivních soudců byli členy KSČ“. Ústavní soud ve svém nálezu ze dne 18. 12. 2002, sp. zn. III. ÚS 156/02, k povaze práva na informace uvedl, že jej „nelze chápat jako neomezené právo člověka na uspokojení osobní zvědavosti či zvědavosti. Je to právo na informaci v politickém slova smyslu, chápanou velmi široce, tj. takovou, kterou člověk žijící ve státě potřebuje k tomu, aby v prakticky dosažitelné míře znal, co se děje na veřejnosti v jeho okolí.“ Dále pak zastává názor, že „musí být jednoznačně rozlišeno mezi žádostí o informaci, způsobitou přispět k diskusi v demokratické společnosti týkající se veřejného zájmu, a informováním o detailech soukromého života jednotlivce, který nadto kupř. nevykonává veřejnou funkci. Veřejnost má právo být informována, což je základní právo v demokratické společnosti, které se může za určitých okolností dotýkat i soukromého života osob veřejně činných.“ (nález ze dne 15. 11. 2010, sp. zn. I. ÚS 517/10).*
43. Jak uvedl zdejší soud v rozsudku ze dne 22. 9. 2011, č. j. 44 A 3/2011 - 60, *„právo na informace automaticky nezahrnuje právo na poskytnutí údajů, které identifikují, resp. jsou způsobilé identifikovat účastníky řízení, natožpak svědky či osoby poškozené trestnou činností. Tyto údaje mohou být zahrnuty jedině tehdy, jestliže lze shledat legitimní zájem na tom, aby se staly součástí veřejné diskuse. Především půjde o případy, kdy jde o osoby veřejně činné, pokud v soudním řízení budou vystupovat právě v souvislosti se svou veřejnou činností, resp. je-li znalost jejich účasti v daném řízení relevantní skutečností pro tvorbu veřejného názoru o kvalitách osoby, která vykonává veřejnou funkci nebo usiluje o její výkon.“ V rozsudku ze dne 20. 12. 2018, č. j. 6 As 168/2018 - 25, Nejvyšší správní soud konstatoval: „zveřejnění jmen a příjmení fyzických osob vystupujících jako účastníci a svědci v trestním řízení je třeba připustit pouze tam, kde lze shledat legitimní zájem na tom, aby se staly součástí veřejné diskuse – např. tehdy, když jde o osoby veřejně činné, pokud v soudním řízení vystupují v souvislosti se svou veřejnou činností, resp. je-li znalost jejich účasti v daném řízení relevantní skutečností pro tvorbu veřejného názoru o kvalitách osoby, která veřejnou funkci vykonává nebo usiluje o její výkon.“*
44. Skutečnost, že požadovaná informace souvisí s tím, že subjekt osobních údajů spáchal trestný čin, nesnižuje legitimitu zájmu subjektu údajů na jejich ochraně. Osoby, s nimiž je

vedeno trestní řízení, nadále požívají ústavně zaručeného práva na ochranu soukromí a osobních údajů.

45. Ani zásada veřejnosti hlavního líčení a veřejné vyhlášení rozsudku není důvodem, pro který by mělo být upřednostněno právo na informace před právem na ochranu soukromí fyzických osob (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 12. 2018, č. j. 6 As 168/2018 - 25, body 25 a 26). Jak vysvětlil Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 25. 3. 2011, č. j. 2 As 21/2011 - 166, č. 2416/2011 Sb. NSS „čl. 96 odst. 2 Ústavy stanovená veřejnost vyhlásování rozsudku je něco kvalitativně jiného než další veřejné šíření informací v tomto rozsudku obsažených.“ Zdůraznil, že „smyslem a plně legitimním důvodem veřejnosti vyhlásování rozsudků je transparentnost justice a preventivní působení práva.“ Byť se v uvedené věci jednalo o postih advokáta, nikoli o jednání veřejné správy při poskytování informací, jsou tyto závěry aplikovatelné i na anonymizaci výroku rozsudku, neboť jsou vyjádřeny obecně ve vztahu k potřebě chránit osobní údaje dotčených osob (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 12. 2018, č. j. 6 As 168/2018 - 25). Jak konstatoval Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 6. 2. 2019, č. j. 9 As 429/2018 - 35, č. 3864/2019 Sb. NSS, „[s]myslem anonymizace je tedy ochránit soukromí, informační sebeurčení a osobní údaje těch aktérů, kteří v soudním řízení a poté v soudním rozhodnutí vystupují jako soukromé osoby, ať už jako účastníci, svědci či v podobném postavení. Jejich soukromí je prolomeno pouze při samotném veřejném vyhlášení rozsudku, jak striktně požaduje čl. 96 odst. 2 Ústavy, následně už je však jejich soukromí chráněno právě anonymizací.“ Smyslem veřejnosti hlavního líčení a veřejnosti vyhlášení rozsudku tedy není zveřejňování osobních údajů a informací týkajících se soukromí obžalovaného či jiných osob, nýbrž umožnění veřejné kontroly průběhu soudního řízení. Osobní údaje zveřejněné v průběhu soudního řízení poté požívají plné ochrany. Následně lze veřejnou kontrolu rozhodovací činnosti soudů zásadně dostatečně efektivně vykonat analýzou anonymizovaných rozsudků obsahujících pouze anonymní údaje ve smyslu § 4 písm. c) zákona o ochraně osobních údajů. Pouze v případech týkajících se veřejně činných osob zájem na vedení veřejné diskuze převáží nad ochranou osobních údajů (srov. rozsudek zdejšího soudu ze dne 14. 3. 2019, č. j. 48 A 74/2016 - 30).
46. V projednávané věci poskytnutí rozsudku v anonymizované podobě neubírá na jeho srozumitelnosti. Primární účel poskytování rozhodnutí soudu spočívající v zajištění veřejné kontroly rozhodovací činnosti je tak zachován. Účelem poskytování rozhodnutí soudů není uspokojování potřeby žadatele seznámit se s osobními údaji účastníků, svědků či dalších fyzických osob, nemá-li tento údaj sloužit k veřejné kontrole těchto osob, jsou-li osobami veřejně činnými. V projednávané věci nevyšly najevo žádné skutečnosti, které by svědčily o existenci zájmu na vedení veřejné diskuze týkající se fyzických osob, jejichž příjmení městský soud anonymizoval. Z obsahu správního spisu nelze dovodit, že by tyto fyzické osoby byly veřejně činnými osobami a ostatně ani žalobce toto nenamítal. Žalobce neuvedl důvod, pro který žádal informaci poskytnout. V projednávané věci žalobce netvrdil a ani z obsahu spisu neplyne, že by žalobce zamýšlel vést veřejnou debatu, pro kterou by údaje, proti jejichž neposkytnutí brojí, byly podstatné. Ve vztahu k odmítnutí žádosti ohledně příjmení dvou obžalovaných není ani zřejmé, jak by žalobce mohl být dotčen na svém veřejném subjektivním právu na přístup k informacím, uvádí-li, že jsou mu tato příjmení známa. Dle názoru soudu je snaha o uveřejnění platebního místa směnky a místech úmrtí fyzických osob vedena snahou žalobce uspokojit svoji zvědavost a nesleduje účel veřejné diskuse, pro niž tyto údaje nejsou potřebné. Prolomení výluky ochrany osobních údajů tedy nesleduje legitimní účel.

47. Důvodem upřednostnění práva na informace nemůže být ani skutečnost, že jde o kauzu, o níž informovaly sdělovací prostředky. Zveřejnění údajů médií nezabývá osobní údaje ochrany a případný zásah do soukromí určité osoby neznamena, že by bylo následně možné do její sféry znovu zasahovat opakovaným zveřejňováním osobních údajů ze strany správních orgánů, nadto ve spojení s dalšími dosud nezveřejněnými údaji způsobem, který usnadní vyhledání a získání těchto informací (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 12. 2018, č. j. 6 As 168/2018 - 25).
48. Konečně co se týče údajů o registračních značkách silničních vozidel, dospěl Nejvyšší správní soud v minulosti k závěru, že je-li vlastníkem nebo provozovatelem vozidla fyzická osoba, je registrační značka osobním údajem ve smyslu § 4 písm. a) zákona o ochraně osobních údajů (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 8. 2020, č. j. 1 As 387/2019 - 56, č. 4064/2020 Sb. NSS). Zdejší soud k tomu dodává, že s ohledem na rozsah a složitost trestního rozsudku a komplexnost popisované trestné činnosti nelze vyloučit, že v příběhu figurující vozidla (jejich registrační značky) mohou napomoci k identifikaci i jiných fyzických osob, než jejich vlastníků či provozovatelů, a i tehdy by mohly být jako osobní údaje chráněny proti poskytnutí.
49. Městský soud v prvostupňovém rozhodnutí uvedl bez dalšího, že v trestním rozsudku anonymizoval registrační značky, neboť jsou údajem majícím potenciál napomoci identifikovat subjekt údajů, a že se tudíž jedná o osobní údaj. Blíže však nespecifikoval, jakým způsobem je s vozidly, jejichž registrační značky znečitelnil, spojená fyzická osoba. Tuto strohou úvahu žalovaný v odůvodnění napadeného rozhodnutí převzal, aniž by blíže osvětlil, proč se právě v daném případě jedná o osobní údaj. Žalobce v žalobě k otázce registračních značek namítl toliko to, že nejsou samy o sobě osobním údajem bez spojení s dalšími údaji o identitě provozovatele či vlastníka vozidla. Ačkoliv odůvodnění rozhodnutí správních orgánů jsou pro svou obecnost na samotné hraně přezkoumatelnosti, soud se s ohledem na nedostatečnou konkretizaci žalobcových výtek proti neposkytnutí registračních značek spokojil s konstatováním, že správními orgány uvedené důvody odepření poskytnutí těchto údajů je v obecnosti možno označit za relevantní. Není úkolem soudu, aby za žalobce precizoval žalobní body a dohlédl v rozsáhlém textu trestního rozsudku jednotlivé případy anonymizace registračních značek a jednotlivě posuzoval, zda v uvedeném kontextu jde či nejde o osobní údaje. Vystoupil by tak z role nestranného třetího a suploval by roli advokáta žalobce, který nijak nepopsal, které případy anonymizace registračních značek (např. na jaké straně) považuje za nedostatečně spojené s dalšími údaji o identitě provozovatele, vlastníka vozidla, popř. jiné fyzické osoby, a z jakých důvodů.
50. Jelikož nebylo zjištěno, že by částečným odmítnutím žádosti o informaci byla zasažena podstata práva na informace, bylo s ohledem na výše uvedené na místě upřednostnit právo na ochranu soukromí. Částečné odmítnutí žádosti o poskytnutí informace na základě výluky obsažené v § 8a zákona o svobodném přístupu k informacím tedy nebylo nepřiměřené.
51. Soud se s ohledem na výše uvedené nezabýval zákonností instrukce žalovaného a pravomocí k jejímu vydání, neboť důvody částečného odmítnutí žádosti plynou přímo ze zákona o svobodném přístupu k informacím ve spojení se zákonem o ochraně osobních údajů, a posouzení těchto námitek tedy nemůže mít vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí.

Závěr a rozhodnutí o náhradě nákladů řízení

52. Vzhledem k tomu, že žalobní body jsou nedůvodné a soud nezjistil žádnou vadu, k níž by byl povinen přihlédnout i bez námítky, byla žaloba zamítnuta (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).
53. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce nebyl v řízení úspěšný, a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Procesně úspěšnému žalovanému soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, neboť mu v řízení nevznikly žádné náklady převyšující náklady na běžnou administrativní činnost.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 20. října 2021

Mgr. Jan Čížek, v. r.
předseda senátu